

Bognoter

Heine Andersen, Thomas Brante og Olav Korsnes (red.), *Leksikon i sociologi*, København: Akademisk Forlag, 1998, 294 s.

Ved et samarbejde mellem de tre skandinaviske lande blev der i 1997 udgivet et *Leksikon i statskundskab*. Nu er der også udkommet et *Leksikon i sociologi*. Konceptet er det samme: leksikonet er skrevet af forskere fra Danmark, Norge og Sverige, og det udgives på samme tid på tre sprog i de tre lande. Det er overraskende så få opslagsord, der går igen fra det ene leksikon til det andet. For bogstavet A's vedkommende drejer det sig kun om fire: Om „afhængighedsteori“ fortælles der nogenlunde det samme i de to bøger, om end beskrivelsen er lidt mere omfattende i *Leksikon i statskundskab*. Opslagsordet „aktør“ handler i *Leksikon i statskundskab* primært om stater som aktører i international politik, mens det i *Leksikon i sociologi* primært handler om aktør/struktur problemet. Opslagsordet „arbejderbevægelsen“ er tyndt beskrevet i begge leksika, men man får nok bedst besked i det sociologiske. Om „autoritet“ står der utilfredsstillende lidt i *Leksikon i statskundskab*, mens man får en rimelig gennemgang af Webers autoritetsbegreb i det sociologiske. Endelig har det sociologiske leksikon „adfærd“ som opslagsord, mens det i *Leksikon i statskundskab* er „adfærdsforskning“, hvilket viser sig at være en helt anden historie. Blandt de opslagsord under A, som man kun finder i *Leksikon i Sociologi* er for eksempel afvigelse, akkulturation, aktionsforskning, alderdom, anomi, anvendt forskning, arbejde, arbejdsdeling, ar-

bejdsmarked, arbejds sociologi, assimilation, attitude, autopoiesis. Det hjælper på forståelsen, hvis man har begge bøger at slå op i.

Torben Bager og Shahamak Rezai (red.), *Indvandringens økonomiske konsekvenser i Skandinavien*, Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag, 1998, 148 s., kr. 176,00.

Bogen indeholder syv artikler, der hver for sig belyser spørgsmål vedrørende indvandringens økonomiske konsekvenser i de skandinaviske lande. Der rejses spørgsmål om konsekvenserne for arbejdsmarkedet, de offentlige finanser og den økonomiske vækst. Om danske forhold er der en artikel af Lars Christensen om "Immigration, arbejdsmarkedet og de offentlige finanser" og af Ruth Emmerek, Vibeke Jacobsen og Jeanette E. Dahl en artikel om "Indvandrere og det danske arbejdsmarked". Den sidste artikel bygger på en enestående database omfattende alle indvandrere i den erhvervsaktive alder og perioden 1980-93.

Margaretha Järvinen og Margareta Bertilsson, *Socialkonstruktivisme. Bidrag til en kritisk diskussion*, 1998, København: Hans Reitzels forlag, 1998.

Socialkonstruktivismen er en af de øjeblikkelige samfundsvidenskabelige moderetninger. Men som det ofte er med den slags moder, kan det være vanskeligt at

Bognoter

Heine Andersen, Thomas Brante og Olav Korsnes (red.), *Leksikon i sociologi*, København: Akademisk Forlag, 1998, 294 s.

Ved et samarbejde mellem de tre skandinaviske lande blev der i 1997 udgivet et *Leksikon i statskundskab*. Nu er der også udkommet et *Leksikon i sociologi*. Konceptet er det samme: leksikonet er skrevet af forskere fra Danmark, Norge og Sverige, og det udgives på samme tid på tre sprog i de tre lande. Det er overraskende så få opslagsord, der går igen fra det ene leksikon til det andet. For bogstavet A's vedkommende drejer det sig kun om fire: Om „afhængighedsteori“ fortælles der nogenlunde det samme i de to bøger, om end beskrivelsen er lidt mere omfattende i *Leksikon i statskundskab*. Opslagsordet „aktør“ handler i *Leksikon i statskundskab* primært om stater som aktører i international politik, mens det i *Leksikon i sociologi* primært handler om aktør/struktur problemet. Opslagsordet „arbejderbevægelsen“ er tyndt beskrevet i begge leksika, men man får nok bedst besked i det sociologiske. Om „autoritet“ står der utilfredsstillende lidt i *Leksikon i statskundskab*, mens man får en rimelig gennemgang af Webers autoritetsbegreb i det sociologiske. Endelig har det sociologiske leksikon „adfærd“ som opslagsord, mens det i *Leksikon i statskundskab* er „adfærdsforskning“, hvilket viser sig at være en helt anden historie. Blandt de opslagsord under A, som man kun finder i *Leksikon i Sociologi* er for eksempel afvigelse, akkulturation, aktionsforskning, alderdom, anomi, anvendt forskning, arbejde, arbejdsdeling, ar-

bejdsmarked, arbejds sociologi, assimilation, attitude, autopoiesis. Det hjælper på forståelsen, hvis man har begge bøger at slå op i.

Torben Bager og Shahamak Rezai (red.), *Indvandringens økonomiske konsekvenser i Skandinavien*, Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag, 1998, 148 s., kr. 176,00.

Bogen indeholder syv artikler, der hver for sig belyser spørgsmål vedrørende indvandringens økonomiske konsekvenser i de skandinaviske lande. Der rejses spørgsmål om konsekvenserne for arbejdsmarkedet, de offentlige finanser og den økonomiske vækst. Om danske forhold er der en artikel af Lars Christensen om „Immigration, arbejdsmarkedet og de offentlige finanser“ og af Ruth Emmerek, Vibeke Jacobsen og Jeanette E. Dahl en artikel om „Indvandrere og det danske arbejdsmarked“. Den sidste artikel bygger på en enestående database omfattende alle indvandrere i den erhvervsaktive alder og perioden 1980-93.

Margaretha Järvinen og Margareta Bertilsson, *Socialkonstruktivisme. Bidrag til en kritisk diskussion*, 1998, København: Hans Reitzels forlag, 1998.

Socialkonstruktivismen er en af de øjeblikkelige samfundsvidenskabelige moderetninger. Men som det ofte er med den slags moder, kan det være vanskeligt at

finde ud af, hvad der egentlig er kernen i denne tilgang, og hvad det er, der gør den så tiltrækkende for mange samfundsforskere i disse år. Det startede i en vis forstand med Peter Berger og Thomas Luckmanns bog *The Social Construction of Reality* fra 1967, men har siden udviklet sig til en mangfoldighed af forskellige skoler med Foucault, Luhmann og Derrida som centrale figurer. *Socialkonstruktivisme. Bidrag til en kritisk diskussion* indeholder en række artikler, der dels diskuterer de videnskabsteoretiske problemer, der knytter sig til socialkonstruktivismen, dels diskuterer socialkonstruktivismens anvendelse inden for kønsforskningen og i videnskabs- og teknologistudier.

Lise Tøgeby
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Peter Bøcher og Henrik Lønberg Jørgensen, *Fra internationalisering til globalisering. En analyse af tendenser og strukturer i national og international politisk økonomi med Danmark som case*, København: Forlaget Politiske Studier, 318 s.

Bølgen af litteratur om globalisering er stærkt undervejs, og denne bog er formentlig tænkt som et bidrag til den danske del af bølgen. I bogens indledende teoretiske kapitler drøftes først de to nøglebegreber *stat* og *marked* og dernæst dele af den teoretiske litteratur inden for genren international politisk økonomi. På baggrund af drøftelsen opstilles en analysemodel, der i de efterfølgende kapitler anvendes til en empirisk analyse af dels internationale (økonomiske) udviklingstendenser, dels den danske udvikling (som

nogle gange finder sted forskudt og andre gange parallelt med den internationale). Forfatterne er med deres fokus på en næsten 200 år lang periode (1815-) ganske ambitiøse, og der er flere steder antræk til nogle interessante analyser. Analysen er dog overvejende beskrivende og tenderer til reproduktion af en allerede velkendt dansk økonomisk historie. Bogen, der minder meget om et speciale, ville desuden have vundet ved en strammere redigering.

Knud Erik Jørgensen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Adrian Guelke, *South Africa in Transition. The Misunderstood Miracle*, London & New York: I.B. Tauris, 1999, 211 s.

Litteraturen om Sydafrikas fascinerende og bevægende udvikling i 1990'erne (og før) vokser måned for måned. Et af de vigtige spørgsmål er, hvordan de Klerks skridt til ændring af *apartheid*-politikken fra februar skal forklares; et andet, tilsvarende vigtigt, spørgsmål er, hvad det er for et sæt af sammenvævede faktorer, der forklarer, at ANC i løbet af perioden før 1994 fik sin helt dominerende position i Sydafrikas politiske liv, en position, som jo endda er blevet yderligere underbygget i løbet af de senere år og her ikke mindst i forbindelse med valget i juni 1999.

Guelkes diskussion af disse spørgsmål tager form af en oplagt og kritisk analyse af centrale politologiske og andre værker fra 1990'ernes begyndelse. Ikke mange går ram forbi, men Guelke har jo også den fordel, at han skriver på et tidspunkt, hvor tendenserne til afrikansk dominans